

heid van de beschuldigingen nauwkeurig na te gaan. [fol. 1446] Mochten die waar zijn dan moet hij Padawayi Naiker de schade vergoeden, naar mate de achting en reputatie van de Compagnie bij de Coromandelse landheren en machthebbers dit vereist. Dit is te vinden in het geheime besluit van 5 februari 1765, waarbij de vertaling van de brief van Pauw Idde Naijker is gevoegd. De geruchten over het baatzuchtig en onhebbelijke gedrag van Christiaan van Teijlingen eisen een onpartijdig en nauwkeurig onderzoek. Om traag overleg te voorkomen werd Pieter Haksteen bij zijn vertrek een geheime brief van 18 maart 1765 overhandigd, waarin hij gemachtigd werd om het gehele bedrijf te Nagapattinam en onderhorige kantoren te onderzoeken. [fol. 1447] Daarbij moet hij vooral op de omvang en de oorsprong van de schulden van de kooplieden letten en de nodige maatregelen nemen om de handel, het bestuur en de rechtspraak op orde te brengen. De schuldigen moeten justitiëel gestraft worden, of de aanklachten moeten met de stukken naar Batavia gezonden worden. Ook als ze niet van overtredingen zijn te overtuigen, moet Haksteen dienaars van wie hij vindt dat een langer verblijf geen nut voor de Compagnie heeft, naar Batavia sturen. Hij moet, zonedig onafhankelijk van de leden van de raad te Nagapattinam, die maatregelen nemen die hij nodig vindt. Bij besluit van 7 maart 1765 is Haksteen ook een onderzoek opgedragen naar een tekort in de kleine kas van de overleden kassier Paulus Loman tot een bedrag van reeds uitbetaalde pagode van 12.258,18760. [fol. 1448] Hij moet nagaan hoe er werd gehandeld met de ordonnantie op de grote kas van eind augustus 1759 door de toenmalige raad extraordinaris en gouverneur van Coromandel wijlen Lubbert Jan van Eck. Als daarover een rapport is ontvangen kan er over het geschrift dat opperkoopman David Coenraad Vick overhandigde, een besluit genomen worden. Toen dat op 7 maart 1765 werd behandeld zijn er regels voor een beter beheer van de grote en kleine kas vastgesteld, die Haksteen voor zover die nog niet zijn doorgevoerd, moet effectueren. Om Haksteen de nodige instructies te kunnen geven, zijn de gebruikelijke vergaderingen over Coromandel eerder dan gewoonlijk reeds op 4, 5 en 7 maart 1765 gehouden. [fol. 1449] Daarin zijn de brieven van 28 juli, 14 oktober en 19 december 1764 behandeld. Het gebruik en de ladingen van de schepen, alsmede wat daaraan verstrekt werd, is goedgekeurd. Er is opgedragen om de Rotterdam de textiel van Noord-Coromandel te laten ophalen en dit schip weer eind juli van het verste kantoor Bimlipatam te laten vertrekken. De Vrouwe Petronella Maria moet de textiel op de zuidelijke kantoren afhalen en vandaar half augustus weer vertrekken. [fol. 1450] Tevens werd bericht dat er eind december 1765 of begin januari 1766 nog een schip uit Bengalen te verwachten is om de dan nog op Noord- en Zuid-Coromandel liggende textiel naar Batavia mee te nemen. Dit moet men aan de onderhorige kantoren doorgeven. Met het goud en de koopwaren die daarin nog geladen konden worden, zullen de Kattendijke en Scholtenburg op weg naar Bengalen Nagapattinam aandoen. Het eerste schip vervoerde 100.000 lb Japans staafkoper, de ene helft voor Nagapattinam de andere voor Pulicat. Dit is voor Pulicat wat daarvandaan besteld werd, maar Nagapattinam krijgt minder dan de bestelling, daar er nog een voorraad van $592.499\frac{9}{16}$ lb is. [fol. 1451] Betreffende de inkoop van textiel is het gunstig dat de kooplieden de levering voor 1764 voor Nederland en Azië conform de brief van 28 juli 1764 hadden geaccepteerd en dat volgens de brief van 14 oktober 1764 de bestellingen voor 1765 verdeeld waren. Maar het is vreemd dat ze om tijd voor overleg hebben gevraagd en klaagden dat ze stukken die bij inspectie te Batavia te weinig draden hadden, moesten vergoeden. Ze moesten wel enig uitschot leveren, daar het verboden was om particulier naar Batavia te vervoeren. Anders zouden hun pakhuizen er van overlopen. Dit argument is in tegenspraak met [fol. 1452] de informatie in de genoemde brief van 14 oktober 1764 dat te Pegu, Atjeh, Kedah en Malakka niet op lengte of breedte wordt gelet. De kooplieden hoeven dus niet met het uitschot te blijven zitten. Daarom is hun verzoek, overgebracht in genoemde brief, en ook nog in die van 19 december 1764, om hen van vergoeding te ontslaan, afgewezen. Eveneens is er niet ingegaan op het verzoek van het bestuur in eerstgenoemde brief om ontheven te worden van de, bij besluit van 24 september 1764 opgelegde, vergoeding van een minder rendement dan $38\frac{3}{4}$ % winst op 166 pakken diverse textiel. Die